

Sjamaan

Ik wandel door een meesterlijk schilderij. De herfst heeft kleuren gemaakt van bos en lucht, een voorstelling vol schakeringen rood en zilverbruin en grijs. Verf druipt ervan af in alle tinten. Ik snap ze, de oude meesters. Ze schilderden wolkenluchten boven rivieren, het grote schilderij stolde vast in hun kleine, zodat we eeuwen later nog kunnen zien hoe het was met die pracht.

De zon is de regisseur, die heerst over licht en donker, hij beslist wat vaag overloopt en wat gestoken scherp afsteekt tegen een bleke achtergrond. Hij besluit wat kleur krijgt en wat grijs blijft, hij werpt lichtplekken waar 't hem gerieft. Hij heeft het laatste woord, edele diaprojector van God.

Het pad is van zand. Niet rul, maar stevig aangelopen door mensenvoeten. Mijn wandelzolen maken een prettig geluid, niet klepperig zoals op wegdek maar zachter, aangenaam voor oor en voeten. Het spoor gaat rechtdoor, naar waar het opener en breder wordt, daar is water links en rechts in plaats van begroeiing. Riet wuift welig met lisdoden, die we toen we jongens waren probeerden te verkopen als nepsigaren, voor een duppie.

In de verte lopen mensen, piepklein en je ziet alleen hun kleuren: rood en rood en grijsblauw. Sommige in koppels en een paar alleen. Mijn voetstappen en de hunne brengen ons dichterbij elkaar. Groter worden ze, steeds beter zie ik welke kleur hun broek heeft, hun jas, en of ze mannen zijn of vrouwen. Als ze nader komen groeien ze steeds sneller en ten slotte krijgen ze een ziel. Dan zeggen ze 'hallo' of ze wandelen zwijgend door met hun ogen strak op het

pad, alsof ik niet bestond of in elk geval geen ziel had.

Dan is er de dikkige persoon in het rood. Rode broek, rode jas, rode pet. Als kabouter Plop. Wat doet hij aan de waterkant? Plast hij? Nee, hij maakt een foto met zijn telefoon. Als ik op m'n dichtst langs hem loop draait hij zich naar me toe. Ik ken hem! Hij is de sjamaan die ooit tegen me sprak, verzamelaar van vlerken en veren van valken en arenden uit de Andes, en hij brandt wierook in potten tegen slechte geesten en beitelde beelden uit boomstronken die hij vindt op de natte bosbodem. De sjamaan houdt van praten dus lopen er woorden uit het rommelige gat boven zijn vlassige baardje. Wee wie hem weerspreekt! Hij zegt wat hij allemaal doet, wat hij overal van vindt, wie er bang zijn voor zijn bezweringen, welke vormen en kleuren het levende schilderij voor hem heeft, welke buizerd zonet een duikvlucht maakte en hoe de zielen van de doden wuiven in de wind zoals sigaren in het riet. Hij weet hoe het werkt hier, hoe de geesten en goden alles bestieren voor hun plezier. Hij gooit zijn vettige haar achterover en maakt een snuivend geluid. Zo doen sjamanen. Toch zijn ze net als wij, even eenzaam of niet, vol ideeën over hoe het is, om ons heen en in onszelf.

Ik maak me van hem los en voel hoe prettig ik alleen ben. Op de plas is een reiger waar hij nog niet was, zijn nek gestrekt in een roerloze pose.